

Tilsynserklæring for skoleåret 2022/2023 for Fjelsø Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 793009	Skolens navn: Fjelsø Friskole
----------------------	----------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Henriette Haar Mønsted

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
18-11-2022	7.8.9.	matematik	Naturfag	Henriette Haar Mønsted
18-11-2022	0.1.2.	idræt	Praktiske/musiske fag	Henriette Haar Mønsted
18-11-2022	5.-6.	dansk	Humanistiske fag	Henriette Haar Mønsted
18-11-2022	4.	dansk	Humanistiske fag	Henriette Haar Mønsted
18-11-2022	0.1.	emne - udeskole	Naturfag	Henriette Haar Mønsted
18-11-2022	7.8.9	dansk	Humanistiske fag	Henriette Haar Mønsted
14-02-2023	4.	dansk	Humanistiske fag	Henriette Haar Mønsted
14-02-2023	1.-2.	matematik	Naturfag	Henriette Haar Mønsted
14-02-2023	0. klasse	matematik	Naturfag	Henriette Haar Mønsted
14-02-2023	5.-6.	engelsk	Humanistiske fag	Henriette Haar Mønsted

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Jeg har i skoleåret 22/23 fulgt undervisningen d. 18. november 2022 og d.14. februar 2023. Jeg har fået de oplysninger fra både skolens hjemmeside og samtaler med skolens leder og lærere, der kunne være relevante for mig for at udføre mit tilsyn. I dette skoleår har jeg fulgt undervisningen i forskellige fag i både den humanistiske og naturvidenskabelige fagrække i flere klasser. Jeg har vendt med skolens lærere, hvordan de timeløse fag som f.eks. seksualundervisning og færdslærere bliver tilgodeset i løbet af året. Det er derfor en fast tradition, at

bruge det materiale som Sex og Samfund tilbyder alle landets skoler at deltage i. Der tages hvert år et nyt tema op, der ruster børn og unge til at håndtere dilemmaer og muligheder, som er relateret til deres egen hverdag. Uge Sex i 2023 handler om "Krop, myter og misforståelse".

Jeg har under mine besøg fået et godt indblik i skolens traditioner og i hvordan skolens værdigrundlag folder sig ud i de pædagogiske overvejelser, der ligger til grund for planlægningen, gruppesammensætningerne og selve undervisningen i hverdagen og i de alternative undervisningsdage. Vi vendte glæden over at "coronatiden" var slut og skolens traditioner atter kan gennemføres på normale vilkår. Herunder også lejrskoler, hvor de store senere på året skal til Bruxelles. Årets musical "Tidsreisen", som jeg så lidt af på video sammen med 5.-6. klasse, var igen i år i stort omfang elevproduceret af de ældste elever. Der er vigtigt, at eleverne er med i processen fra begyndelsen. Det er også en måde at møde eleverne på og det de er optaget af.

Under mit besøg den 14. februar var 7.8. og 9. klasse i erhvervspraktik og senere på året skal eleverne i brobygning, hvor de får mulighed for at besøge forskellige ungdomsuddannelser.

Skolen har stadig fokus på visionen om et internationalt samarbejde med andre skoleklasser. Det kan fortsat udmøntes i udveksling med lærere og elever og dermed at få venskabsklasser fra andre EU-lande. Visionen er at indskolingens skal have et samarbejde med de nordiske lande og de ældste elever med en venskabsklasse fra Belgien. Der arbejdes fortsat med at søge Erasmus+ midler for at få tilskud til internationalt samarbejde med andre skoleklasser.

Friskolen vægter bevægelse og læring og det praktisk-musiske højt, da det understøtter de boglige fag. For den enkelte elev betyder det en alsidig inspirerende undervisning, hvor man i fællesskab er sammen om et fælles tredje – nemlig det faglige.

Begge dage deltog jeg i morgensamling, hvor der under mine besøg blev sunget kendte børnesange, Shu-bi du-as: "Hvalen Hvalborg og i november blev øvet julesange i forbindelse med det kommende Lucia arrangement i december.

Jeg indledte i november mit besøg hos 0.-1. klasse, som var ved afslutte efterårets udeskole- emne: "Hvilke dyr går i hi om vinteren og hvilke rejser væk?" I DR skoles undervisningsmateriale "Ramasjang Redder Pindsvinene" kunne eleverne igennem videoer, fagtekster og opgaver undersøge både hvad et pindsvin egentligt er, hvordan ser det ud, hvordan påvirker årstiderne det og hvad er gode levevilkår for et pindsvin. I forbindelse med forløbet var der blevet lavet foldepindsvin af bøger og fine pindsvinebilleder med efterårets blade. Jeg fik skønne fortællinger om flagermus, hugorm og ræv, som var nogle af de mange dyr eleverne også havde talt om under forløbet.

I november til januar var det store emne Tunesien som er fra Ulandskalenderen; et meget inspirerende undervisningsmateriale, der er lavet i samarbejde med Danida og undervisningsministeriet. Under mit besøg i februar var jeg så heldig at få lov til at se de fantastiske julekalendere og fotohistorier, som 0. klasse havde lavet. Jeg var imponeret over den store lydhørhed og at børnene selv udstrålede en ro under deres fremlæggelse for mig. Jeg fik at vide de havde været lige så gode til morgensang, selvom der var mange flere tilhørere. Det er meget dannelse i at øve sig på at turde stå frem for andre.

Årets forfatter er Astrid Lindgrens verden med Pippi og Emil fra Lønneberg, som bliver læst op og snakket om. Efter vinterferien påbegyndes arbejdet med historien om Pinocchio, hvis næse vokser hver gang han lyver. (Han lyver så næsen flyver, citat fra en elev.) Historien handler om dukkemageren Gepetto, der laver en trædukke Pinocchio og ønsker sig at dukken vil blive til en rigtig dreng. Feen gør dukken levende og hun siger, at han først

bliver en rigtig dreng, når han har lært at tale sandt og være uselvvisk. Gode temaer, når en skolens mange værdier er respekten for hinanden og det at kunne rumme netop denne forskellighed. Senere skal indskolingen i teatret og se forestillingen Pinocchio.

Udeskole i indskolingen tilgodeser især fagene: Historie, billedkunst, musik, hjemkundskab, natur/teknik, håndarbejde, biologi, geografi og sløjd. Under mit besøg fik jeg igen i år et godt indtryk gennem elevernes og de ansvarlige læreres beskrivelse af "Udeskole". En tydelig og gennemtænkt plan for emnerne i løbet af skoleåret viser, at de boglige fag også kommer i spil sammen med de praktisk-musiske fag.

Jeg overværede senere matematik i 0. klasse, hvor undervisningen tog sit afsæt i tallene fra 10-20. Tallene blev hoppet og repeteret gennem leg. Efterfølgende var der forskellige "taltræningsopgaver" efter at talhuset var blevet repeteret. Det er jo ikke helt lige gyldigt, hvor man placerer enerne og tierne. 19 kunne jo nemt i farten blive til 91! Næste emne i matematik er spejlinger, hvor sommerfugle er omdrejningspunktet for opgaverne. I dansk er alle bogstaverne flyttet ind på Kaptajn Karlsen skib og klassen er godt i gang med at læse løs i forskellige differentierede læsehæfter med små forståelsesopgaver.

I idræt var jeg med 0.1. og 2. klasse, hvor eleverne var i gang med at lære både regler og det tekniske i håndboldspillet. Med løb og boldøvelser varmede eleverne op inden de skulle finjustere kunsten at skyde mål uden at lave tekniske fejl med for mange skridt osv. Der var en god energi og tydeligvis styr på hvad opgaven gik ud på.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

De forskellige klasser arbejder med undervisningsmateriale, som hænger sammen med den enkelte lærers årsplan, der er knyttet op på skolens del og slutmål i de enkelte fag. Der benyttes bøger, IT-portaler og andre materialer, der tilgodeser både undervisningsdifferentiering og forskellige læringsstile.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

De forskellige klasser arbejder med undervisningsmateriale, som hænger sammen med den enkelte lærers årsplan, der er knyttet op på skolens del og slutmål i de enkelte fag. Der benyttes bøger, IT-portaler og andre materialer, der tilgodeser både undervisningsdifferentiering og forskellige læringsstile.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

De forskellige klasser arbejder med undervisningsmateriale, som hænger sammen med den enkelte lærers årsplan, der er knyttet op på skolens del og slutmål i de enkelte fag. Der benyttes bøger, IT-portaler og andre materialer, der tilgodeser både undervisningsdifferentiering og forskellige læringsstile.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

I faget dansk har jeg fulgt undervisningen i følgende klasser:

I 4. klasse bruger de læsebogssystemet "Den sikre læsning" som er en serie børneromaner med tilhørende mangeartede opgaver som f.eks. et skoleblad om emnet. Klassen var ved at lægge sidste hånd på bladet om Sport, hvor en af opgaverne var at lave en rap eller sang på en kendt melodi om en sportshelt fra den valgte sportsgren. Opgaven blev eksemplificeret med en sang på melodien "Jeg ved en lærkerede" og handlede om håndbold og Mikkel Hansen. Undervejs blev der repeteret reglerne for brug af rim. Den næste bog i serien hedder "Klap hesten", som klassen allerede var begyndt at læse. Tidligere på året havde der været et forløb om Gys og Gru, hvor der blandt andet var blevet lavet fine foldebøger med titlen "Halloween – gyselige rosiner". Som en del af skolens vision om et internationalt samarbejde med andre skoleklasser arbejder 4. klasse løbende med nabosprogene svensk, norsk og finsk. Under mit besøg i februar var klassen begyndt at have online-diktater som allerede nu er bygget op efter det samme skelet som til afgangsprøven med en kombination af indsætningsdiktater og tekstdiktater. Fordelen ved systemet er, at man får et bedre overblik over fejltyper (f.eks. konsonantklynger) og mulige grammatiske forståelsvanskeligheder (sub.: løbene – verbum: løbende).

Indledningsvis havde 5. 6. en online diktat, hvor ordene var blevet øvet hjemmefra. Efterhånden som man blev færdig arbejdede eleverne videre med forskellige grammatiske opgaver om ordklasser, tegnsætning og sætningsanalyse. Tidligere på året havde eleverne arbejdet med "Valhalla" fra myte til tegne- og spillefilm, hvor en af myterne om Fenrisulven lå til grund for arbejdet med filmmanus eller tegneserie. Omdrejningspunktet, var myten, hvor Fenrisulven bliver bundet af aserne med stærke lænker, men samtidig bider den Tyrns hånd af. Imens der blev spist madpakker, så 5.6. klasse Ultranytt: VM i Qatar, der handlede om Quatars egne videoer af mange fans fra forskellige lande. Fake News eller rigtige? Der blev ivrigt diskuteret, at de nordiske fans til forveksling lignede nogle fra Tunis og måske var blevet betalt for at spille rollen som fans. Sidst i udsendelsen kom der fakta oplysninger, som perspektiverede kritikken af Qatar som værtsnation. Det gav grobund for en diskussion om menneskerettigheder, dårlige arbejdsforhold og ikke mindst det, som i medierne har fyldt rigtig meget: Boykot eller ikke boykot af begivenheden.

7.8. og 9. var i gang med at forberede en læseprøve i forskellige teksttyper, som afspejler den enkeltes læsehastighed, forståelse af teksten og evne til at trække informationer ud.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

1. og 2. klasse var planen for timen at arbejde med enten tier og enere eller data og chance i bogsystemet Kontext, Matematikfessor og til slut matematik og bevægelse. I 5.-6. klasse var omdrejningspunktet en kombination af blandede opgaver og geometri med udregning af areal, omkreds m.m. Kombinatorik var emnet i 7.8.9, hvor eleverne blev inspireret til at have en undersøgende tilgang til hvad kombinatorik er. Emnet blev eksemplificeret i kendte ting som f.eks. terninger eller hvordan kunne 2 par sko, 3 T-shirts og 5 par bukser kombineres. Det betød at eleverne hurtigt fangede hvad det gik ud på. Efterfølgende blev der med et EM kvindehåndboldhold, hvor 5 kampe skulle vindes som eks., lavet et tælletræ med "stier" til at visualisere, hvor stor sandsynlighed der er for at vinde alle kampene. Konklusionen blev at jo flere kampe desto sværere at vinde dem alle. I slutningen af timen var der en brainstorm på, hvilke spil der kunne bruges på gruppens "kasinodag" f.eks. poker, roulette, Es makker whist eller Blackjack.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

I engelsk i 5.6. klasse var klassen delt i to hold. Det ene hold arbejder med Let's do it og det andet med arbejdsbogen Check it out. I begge systemer er der muligheder for differentiering og opgavetyperne er en kombination af læse- og forståelses opgaver kombineret med grammatiske fokusområder. Emnerne i bøgerne er bygget op om engelsktalende landes kulturer og hverdagsbegivenheder.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Nej

10.1 Årsag

Prøvefri skole jf. §8a, stk. 6

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Jeg har i alle klasser oplevet undervisning båret af stor faglighed og seriøsitet. Undervisningens tilrettelæggelse er præget af grundighed og en meningsfuld vekslen i aktiviteter. Arbejdsformerne lægger op til at eleven lærer at tage ansvar for sig selv såvel som for gruppen. Der er i klasserne både et godt læringsmiljø og socialt miljø. Begge dele er en væsentlige forudsætning for at eleverne kan få et fagligt udbytte.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Skolen inddrager eleverne og drøfter jævnligt i de forskellige fag, hvad det vil sige at bo i et samfund med frihed og folkestyre. Eleverne bliver inddraget i evalueringen af timerne, i planlægningen og udførelsen af undervisningen på alle klassetrin. Der foregår en ligeværdig diskussion/samtale eleverne indbyrdes og med læreren om relevante emner af både faglig og social karakter. Eleverne har også indflydelse på aktiviteter uden for den formelle undervisning, som f.eks. i planlægningen og gennemførelsen af anderledes dage. Lærerne er dygtige til at skabe situationer, hvor eleverne udfordres til stillingtagen og diskussioner, uden at der nødvendigvis findes et entydigt svar på spørgsmålet. I alle timer blev jeg modtaget af eleverne med åbenhed og nysgerrighed.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Det afspejles tydeligt i undervisningen og i samværet.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Det afspejles tydeligt i undervisningen og i samværet.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

Der foregår som udgangspunkt ikke nogen opdeling af køn i pædagogisk eller didaktisk sammenhæng. Tværtimod inddrages samarbejdet mellem drenge og piger som et middel og mål, ligesom andre organisationsformer, hvor det giver mening.

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Ja

21.1 Oplys navn og adresse og beløb i kr. eksklusive moms i forbindelse med donatorer, der har givet en eller flere donationer, der tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms. Donationerne kan være givet som kontantbeløb, varer, tjenesteydelser mv.

Navn	Adresse	Beløb i kroner
Knaberfestnk	.	20000,00

21.2 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusive moms.

20000,00 kr.

22. Tilsynets sammenfatning

Det psykiske og fysiske undervisningsmiljø:

I klasserne er der et godt læringsmiljø. Rollefordelingen mellem lærer og elever er meget tydelig. I alle klasser oplevede jeg ro og koncentration i undervisningen. Eleverne mødes med en positiv forventning fra såvel skolen som den enkelte lærer. Jeg har igen i år bemærket, at lærerne er dygtige til at give hvert barn i klassen den opmærksomhed, barnet har brug for med udgangspunkt i det enkelte barns faglige standpunkt. Der tages i høj grad hånd om de børn, der har brug for ekstra støtte, og samtidig er der udfordringer til de hurtige. Med hensyn til kønsopdelt undervisning finder det kun sted, hvis det har en pædagogisk pointe, ellers er det blandede grupper i alle sammenhænge.

Et godt socialt miljø i klassen er en væsentlig forudsætning for at eleverne kan få et fagligt udbytte. Fjelsø Friskole vægter fællesskabet og elevernes trivsel højt. I alle klasser er der ikke kun fokus på faglighed, men også den enkelte elevs trivsel.

Fjelsø Friskole har gode fysiske faciliteter. Der er store klasselokaler og computere i undervisningslokalerne, som eleverne ind mellem bruger i undervisningen. I klasserne er det tydeligt, at der også gøres en didaktisk indsats for at gøre klasserummet til et "lærerum" med faglige plakater, elevproduktioner og inspirerende billeder, som understøtter læringen i de forskellige fag. På fællesarealerne er der udstillet elevproduceret ting som både afspejler skolens hverdag og værdigrundlag.

Ude-arealerne, som bliver brugt flittigt til frikvarterets frie leg, er hyggelige og overskuelige

Sammenfatning

På baggrund af mine iagttagelser kan jeg konkludere:

- at undervisningen i dansk, matematik og engelsk på alle måder står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

- at skolens samlede undervisningstilbud herunder de praktisk-musiske fag også ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

- at skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene og demokratisk dannelse

- at skolens undervisningssprog er dansk.

- at skolen lever op til deres underretningspligt og har en procedure for hvem der ansvarlig for at underretninger til kommune finder sted.